

τό χωριό ολόκληρο ήταν κλεισμένο γι' αυτόν. Δυσπιστούσε προς όλους και γι' αυτό έβγαίνει πάντοτε έξω κρατώντας ένα ρόπαλο κι' ο άνθρωπος άμα γίνεται κακός εινε επικίνδυνος. Μά όλοι τους μυστικά τον έβλαφταν. Μιά μέρα βρήκε τό περιβόλι του ρημαγμένο και μία άλλη πάλι, είδε ότι του είχαν κλέψει τά εργαλεία του από τό σταύλο...

Είχαν περάσει δύο μήνες κι' ένα πρωί έλαβε και δεύτερο γράμμα από την έγγονή του, μ' ένατο φράγκα πάλι. Κοκκίνισε σάν παπαρούνα κι' έβαλε τά ένατο φράγκα μαζί με τάλλα ένατο' τά πρώτα, πού δεν τά είχε άγγίξει.

Ψιθύρισε μονάχα : Μικρή μου κόρη !.
'Αναγκάστηκε να καθίσει γιατί τά πράγματα χόρευαν γύρω του. 'Υπόφερε τώρα πιο πολύ από πριν. Είτανε θλιμμένος, θλιμμένος. 'Ενοιασε τά μαγουλά του ύγρα. Είχε βουρκώσει. 'Εκλαιγε.

Τήν άλλη μέρα, καθώς ξύπνησε, είδε ένα χαρτί πού τό είχαν ρίξει κάτω από την πόρτα. Τό πήρε και τό διάβασε :

«'Αφού δε θέλεις να μάς πιστέψεις, πήγαινε μόνος σου να δής στο Παρίσι, στην οδό Πιγκάλ 215. 'Εκεί βρίσκεται η κόρη σου.»

Αυτό τον έκανε άνω-κάτω. Πέντα μέρες αντίσέκωτανε στην έπιθυμία του και στην υπόδειξη του αγράμματος, μά δε μπορούσε να κάμει άλλοώς και την έχτη πιά τό άποφάσισε. 'Εφυγε νύχτα για να μη τον δαι κανείς και πήγε, στο σταθμό του γαιτοκικού χωριού για να πάρη τό τραίνο. ***

'Εφθασε στο σταθμό Μονπαρνάζ στις τρεις. Πήρε ένα ταξί κι' είπε στον σπαφέρ να τον οδηγήση στην οδό Πιγκάλ. 'Η θυρωρός, μία γυναίκαρά, αφού τον κοίταξε με περιέργεια του έδωσε πληροφορίες για τό δωμάτιο πού ζητούσε.

Στό τέταρτο πάτωμα, η πρώτη πόρτα δεξιά.

Κ' έπειτα φώναξε από κάτω :

— Κυρά Σιμόνη, μία επίσκεψη για σας.

'Η Σιμόνη κουβέντιαζε την ώρα εκείνη στο κεφαλόσκαλο με τη Ρενέ πού καθόταν στο διπλανό δωμάτιο. Οι δύο γυναίκες έσκυψαν για να δουν ποιός ήταν. 'Ο μάρμπα Ρομαίν άνέβαινε και τά βαριά του παπούτσια άντηχούσαν σε κάθε σκαλοπάτι. 'Η Σιμόνη κ' η Ρενέ άλληλοκοιτάχτηκαν.

— Ποιός νάινι τάχα ;

'Ο γέρος είχε φτάσει στο κεφαλόσκαλο του τρίτου πατώματος. Στρίβοντας, έφάνηκε ολόκληρος. 'Ανέβαινε τις σκάλες άργά κ' έσήκωνε τά πόδια του με κόπο.

'Η Σιμόνη έμεινε έξωη στη θέση της και είπε :

— 'Ο παπούς !

Στό πρόσωπό της ζωγραφίστηκε άμέσως μία άγωνία, μά άγωνία φόβου και χαράς.

Βλέποντας την ο γέρος της είπε :

— Καλημέρα, κορούλα.

'Η Ρενέ άποτραβήχτηκε. 'Εμειναν μόνοι, ο ένας άπέναντι στον άλλο, ο παπούς κ' η έγγονή.

— Δε με φιλάς ; της είπε.

— Ναι, παπού !

'Η Σιμόνη έτρεμε περισσότερο από τό γέρο, 'Επιτέλους μπόρεσε να τον ρωτήση :

— Πώς έμαθες τη διεύθυνσή μου :

'Ο γέρος άπόφυγε ζάπαν-τήσει και της είπε :

— Δε με μάζεις μέσα ;

— Ναι, παπού !

'Ανοιξε την πόρτα. 'Ενα δωμάτιο όπου ένα κρεβάτι πλατύ και χαμηλό κ' ένα τραπέζι έπιαναν σχεδόν όλο τον τόπο, φάνηκε τότε. Στο τραπέζι άπάνω είταν μαζεμένα κάθε λογής μπουκαλίκια, πού θύμιζαν φτιασίδωμα και χημεία... Παραπετάσματα βρώμικα άφηναν να μπαινεί μέσ' στο δωμάτιο θαμπό τό φώς της ημέρας κι' άπάνω στο τζάκι είταν μαζί με μισή γτουζίνα φωτογραφίες νέων κ' ο πίναξ του Γ κ ρ ε ζ

«Στα σμένη στάμνα».

'Ομπάρμπα Ρομαίν δεν είχε άνάγκη να δει

περισσότερα. Τό πρόσωπό του πήρε άξαφνα τη σκληρότητα της πέτρας. 'Η Σιμόνη φοβισμένη, τού έλαγε να καθήση. Δέν την άκουος καν. Ζητούσε κάτι μέσ' στο πορτοφόλι του, μά τά δαχτυλά του έτρεμαν. Τέλος έβγαλε άπ' αυτό δύο τραπεζογραμμάτια των ένατο φράγκων.

— Νά ! είπε. Πάρε τά βρώμικα λεφτά σου.

Και, χωρίς να προσθέσει λέξη, βγήκε έξω.

'Εκείνη έμεινε άφωνη. 'Ετρεξε πίσω του, μά ο μάρμπα Ρομαίν κατέβαινε πιά τις σκάλες κάνοντας τον ίδιο κρότο πού έκανε όταν άνέβαινε. Και είταν θλιβερό να βλέπη κανείς από πίσω να διατάζει σε κάθε σκαλοπάτι, σάν να έπρόκειτο να τον ρίξη σε μιάν άβυσσο.

***

'Ο μάρμπα Ρομαίν είξερε ότι δεν μπορούσε πιά να γυρίσει στο χωριό. Μόλις βρέθηκε έξω πήρε την άποφασή του. Ρώτησε ένα διαβήτη :

— 'Υπάρχει νερό στο Παρίσι ;

'Ο διαβήτη γέλασε χωρίς να τού άπαντήσει. Ξανάκανε την ρωτήσή του και σ' άλλους διαβάτες πού τους ζαματούσε οι όποιοι τον κοιτούσαν ξαφνιασμένοι η τον προσπερνούσαν γελώντας.

'Επί τέλους κάποιος κατάλαβε και τον ρώτησε :

— Για τον Σηκουάνα με ρωτάς ;

— Ναι. Πού εινε ;

'Ο μάρμπα Ρομαίν άκολούθησε τό δρόμο πού τού έδειξε ο διαβήτης. Βρισκόταν σε μιά μεγάλη λεωφόρο, η όποια κατάληγε μακριά σε μιά πλατεία μ' ένα μεγάλο τριγωνικό μνημείο. Μά ο γέρος δεν έκοίταζε τίποτα. Τραβούσε μπροστά, κατευθείαν μπροστά. Μόλις προσέπερασε την πλατεία διέκρινε τό ποτάμι.

— Νά τι έχω να κάμω, είπε.

'Εκεί είδε και μερικούς άλλους άθλιους πού τριγύριζαν σάν κι' αυτόν και σκέφθηκε :

— 'Εδώ ειν' ο τόπος των δυστυχημένων ανθρώπων !

Είχε τριανταπέντε φράγκα μέσα στη τσέπη του.

— Τι χρειάζονται ; είπε.

Τά έδωσε σ' ένα φτωχό κουρελιάρο, ο όποιος τον έκοίταξε εκπληκτος. 'Εβράδιζε άδιάκοπα. 'Εφθασε σ ένα μέρος όπου ύπληχαν δέντρα. 'Εκεί η δχθη είταν ψηλή και όρθη. 'Από την άλλη μεριά του ποταμού, ένα μνημείο ύψωνε τό θόλο του. Κάθισε μιά στιγμή στο κρηπίδωμα με τά πόδια του κρεμασμένα πάνω από τό νερό. 'Εκλεισε τά μάτια. 'Η έγγονή του μικρούλα, χαριτωμένη τού φάνηκε πώς στεκόταν στο πλευρό του και τού έπιασε τό χέρι. Τη ρώτησε.

— 'Εσύ είσαι, κορούλα ;

— Ναι, παπού.

Την άναγνώρισε. Είταν αυτή μικρούλα, όπως άλλοτε, με την παιδική φωνή της.

Παραδόθηκε στη φαντασία του.

— Μ' αγαπάς πολύ ;

— Ναι, παπού.

Είταν εύτυχισμένος πιά κι' άφέθηκε να γλυτρώη μέσ' στο νερό. 'Ενας παφλασμός άκούστηκε κι' έπειτα μερικοί κύκλοι διαγράφηκαν πού μεγάλωναν και χανόντουσαν όλοένα...

Louis Leon Martin

**ZESTA ZESTA
ΚΑΙ ΚΡΥΑ ΚΡΥΑ**

'Ο χαριτωμένος έγγονός :

— Παπού κλείσε σε παρακαλώ τά μάτια σου.

— Γιατί πουλάκι μου ;

— Γιατί η μαμά έλαγε χθές βράδυ στον μπιμπά, πώς άμα κλείσεις τά μάτια σου θα πάμε να καθίσουμε στο δικό σου σπίτι.

***

'Η σύζυγος πλέκει κοντά στον άνδρα της, πού άνοίγει την άλληλογραφία του.

Ξαφνικά καθώς διαβάζει ένα γράμμα με λεπτό γυναικείο γράψιμο, ο άντρας γίνεται κίτρινος σάν άγιοκέρι. 'Η γυναίκα τό παρατηρεί, ρίχνει μιά ματιά στον γυναικείο χαρακτήρα της έπιστολής και ξεσπάει :

— Παληάνθρωπε ! Τι σου γράφει αυτή η σουρλουλού ; Δόσμου τό γράμμα παρσαλυμένο.

Και ο άνδρας ήμιλιπόθυμος :

— Πάρτο. Εινε... ο λογαριασμός της ράφτρας σου !...

Στάθηκε πάνω στο κρηπίδωμα.

'Η Σιμόνη βρισκόταν στο κεφαλόσκαλο